

SUPERHEROES (SUPERVAROŅI) E-grāmata

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

SATURA RĀDĪTĀJS

Informācija par projektu	4
Ilgospējīgas attīstības mērķi (IAM) 9	9
Mācīšana klasē par IAM	12
IAM projektā iesaistītajās valstīs	15
Kas ir SUPERHEROES?	20

Kā tapa SUPERHEROES?	22
Mācību vizīte Spānijā	23
1. temats: Kas ir IAM?	25
2. temats: Prāta vētra	27
3. tēma: Prezentēšana	29
4. tēma: Risinājumi	31

INFORMĀCIJA PAR PROJEKTU

“SUPERVAROŅI - vietējie IAM (ilgtspējīgas attīstības mērķi) izaicinājumi zem starptautiskā mikroskopa” ir divu gadu Erasmus+ programmas finansēts projekts – sadarbība, kurā iesaistīti seši partneri četrās valstīs: Latvijā, Bulgārijā, Spānijā un Nīderlandē.

SUPERVAROŅI ir programma, kuras mērķis ir uzlabot jauniešu zināšanas par vides un sociālajiem jautājumiem. Projekta mērķauditorija ir skolotāji, skolēni vecumā no 12 līdz 16 gadiem un tie, kas interesējas par šo jauniešu attīstību.

SUPERVAROŅU īpašie mērķi ir:

- 1. Palielināt izpratni par vides jautājumiem savā reģionā**
- 2. Palielināt izpratni par vides sociālajiem jautājumiem visā Eiropā**
- 3. Palielināt aktīvo pilsoniskumu 12 - 16 gadu vecu skolēnu vidū**
- 4. Attīstīt/uzlabot starpkultūru prasmes 12 - 16 gadu vecu skolēnu vidū**
- 5. Paaugstināt angļu valodas apguves līmeni 12 - 16 gadu vecu skolēnu vidū**
- 6. Izstrādāt novatorisku mācību pieeju izaicinājumu identificēšanai un problēmu risināšanai IAM jomā.**

Projekta rezultāti:

- 1. SUPERVAROŅI Metodoloģija**
- 2. SUPERVAROŅI E-grāmata**
- 3. SUPERVAROŅU tīmekļa aplikācija**
- 4. SUPERVAROŅI Rīcības plāni**

PROJEKTA PARTNERI

Stichting AERES groep

AERES ir šī projekta vadošais partneris. Viņi izaicina (topošos) profesionāļus mūža garumā attīstīt savas kompetences, kas vērtīgas darba devējam vai klientiem. Mēs ticam sabiedrībai, kas pastāvīgi attīsta zināšanas un prasmes, kas nepieciešamas ilgtspējīgam darbam ar “dzīvi”. Nīderlandes zināšanas un prasmes zaļajā jomā nosaka tendences pasaulē. Starptautiskā līmenī tādi temati kā dzīvotspējīga vide un nodrošinātība ar pārtiku ieņem vadošās pozīcijas. Sadarbojoties mācību organizācijas uzņēmējdarbības speciālisti un studenti var radīt vērtīgus risinājumus nākotnei.

aeres.nl

EOLAS S.L.

EOLAS sniedz atbalstu izglītības iestādēm, pilsoniskās sabiedrības organizācijām un uzņēmumiem, kas saistīti ar sociālajiem, izglītības un uzņēmējdarbības jauninājumiem. Mēs izmantojam novatoriskas pieejas, piemēram, kopradīšanu, kopprojektēšanu, stāstu veidošanu, uz risinājumu vērstu pieeju un stāstījuma tehniku.

eolas.se

PROJEKTA PARTNERI

Grundzales pamatskola (GRUND)

GRUND ir izglītības iestāde, kas apmierina izglītojamo 1,5-16 gadu vecumā akadēmiskās, sociālās un fiziskās vajadzības. Tā ir tipiska skola Latvijas laukos ar 110 skolēniem un 46 pirmsskolēniem. Skola ļoti aktīvi iesaistās sportā, sociālajos projektos, vides jautājumos un citās jomās, kas ir sabiedrībai aktuālas. Skolā darbojas trīs tautas deju kolektīvi, koris, sporta kolektīvi un jaunsargi.

<https://izglitiba.smiltenesnovads.lv/vispareja-izglitiba/skola-1/>

Laptify

Laptify (Nīderlande) ir organizācija, kas palīdz organizācijām izpildīt IT prasības. Piemēram, tas veido un uztur tīmekļa vietnes, kā arī var izstrādāt jaunākās mobilās lietojumprogrammas jaunuzņēmumiem — Nīderlandē.

laptify.nl

PROJEKTA PARTNERI

Profesionalna gimnaziya Asen Zlatarov (PGAZ)

Profesionālā gimnaziya Asen Zlatarov (PGAZ) ir lielākā arodskola Vidinas rajonā. Skolā vidēji apmāca ap 400 audzēkņu ekonomikas, tūrisma elektronikas un enerģētikas jomā. Katru gadu no 20 līdz 40 studentiem praktizējas dažādās partnerorganizācijās ES, savukārt aptuveni 30 jaunieši un skolotāji strādā pie dažādām tēmām ar kolēģiem un vienaudžiem no vairāk nekā 10 Eiropas valstīm. 2021./22.m.g. skola īstenoja 4 Erasmus+ projektus.

www.pgaz.org

Stichting Incubator Leeuwarden (INQ)

“Inkubators” ir paredzēts visiem ambiciozajiem (nākotnes) uzņēmējiem, kuri vēlas nostiprināties Lēwardenā. Inqubator nodrošina jaunuzņēmumiem biroju, zināšanas, tīklu, konsultācijas, apmācības un seminārus sadarbībā ar biznesa un izglītības partneriem. Turklāt Inqubator Leeuwarden ir iesaistīts vairākos Eiropas projektos, lai stiprinātu savu piedāvājumu vai veicinātu vietējo attīstību.

<https://inqubator.nl/>

ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS MĒRĶI

Ilgtspējīgas attīstības mērķus (IAM), kas pazīstami arī kā globālie mērķi, Apvienoto Nāciju Organizācija pieņēma 2015. gadā kā universālu aicinājumu rīkoties, lai izbeigtu nabadzību, aizsargātu planētu un nodrošinātu, ka līdz 2030. gadam visi cilvēki bauda mieru un labklājību.

17 IAM ir integrēti — tie atzīst, ka darbība vienā jomā ietekmēs rezultātus citās un ka attīstībai ir jālidzsvaro sociālā, ekonomiskā un vides ilgtspējība.

Valstis ir apņēmušās dot priekšroku progresam tiem, kas ir visvairāk atpalikuši. IAM mērķis ir izbeigt nabadzību, badu, AIDS un sieviešu un meiteņu diskrimināciju.

Visas sabiedrības radošums, zināšanas un prasmes, tehnoloģijas un finanšu resursi ir nepieciešami, lai sasniegtu IAM katrā kontekstā.

**SUSTAINABLE
DEVELOPMENT
GOALS**

1 NOVĒRSTA
NABADZĪBA

2 NOVĒRSTS BADS
UN ILGTSPĒJĪGA
LAUKSAIMNIECĪBA

3 LABA
VESELĪBA

4 KVALITĀVA
IZGLĪTĪBA

5 DZIMUMU
LĪDZTIESĪBA

6 TĪRS ŪDENS
UN PIEMĒROTI
SANITĀRIE APSTĀKĻI

7 PIEEJAMA UN
ATJAUNOJAMA
ENERĢIJA

8 LABS DARBS UN
EKONOMIKAS
IZAUGSME

KĀPĒC MUMS BŪTU JĀMĀCA PAR IAM?

Pētījumi liecina, ka IAM mācīšana palielina akadēmiskās spējas, veicina un motivē audzēkņu garīgo un morālo izaugsmi. Tas arī nodrošina viņus ar atbilstošām psihosociālām prasmēm, kas ir būtiskas darba iegūšanai. Pedagogiem svaiga satura mācīšana dod enerģiju.

IAM ir liela nozīme mūsdienu klasēs. Šie mērķi var palīdzēt iesaistīt skolēnus un mainīt stundu plānus, lai padarītu pasauli labāku. Apskatīsim 7 galvenos iemeslus, kāpēc pedagogiem savās klasēs būtu jāizmanto ilgtspējīgas attīstības mērķi.

1. Tie nāk par labu planētai.

IAM ir vairāk nekā tikai izpratne. Viņi arī sadala katru mērķi sasniedzamu apakšmērķu komplektā. Tādas tēmas kā klimata pārmaiņu risināšana ir milzīgs izaicinājums, taču IAM parāda mazākus veidus, kā veicināt klimata pasākumus planētas labā. Pedagogi var izmantot šos apakšmērķus, lai parādītu saviem skolēniem veidus, kā viņi var ietekmēt pasaules, kurā viņi dzīvo, uzlabošanu.

2. Tie nāk par labu cilvēcei.

Studenti iegūs plašākas zināšanas par izaicinājumiem, ar kuriem saskaras ne tikai viņu pašu, bet arī citu cilvēku dzīvē visā pasaulē. Šie IAM izceļ mūsu sabiedrības – ekonomiskās, juridiskās un politiskās – struktūras un to sarežģītību. Tie atklāj grūtības, kuras skolēni var neapzināties vai pat uzskatīt par pašsaprotamām.

3. Viņi māca skolēniem empātiju.

Empātija un zinātkāre ir globālās vadības pamatā. Tie sniedz skolēniem izpratni par plašāko pasauli, tās vērtībām un identitāti. Tas palīdz studentiem kļūt par pilnīgākiem pasaules pilsoņiem un parāda viņiem veidus, kādos viņi var kaut ko mainīt nākotnē.

4. Tās piešķir stundu plāniem jaunu redzējumu.

Piemēram, ģeogrāfijas un dabaszinātņu stundas var papildināt, apspriežot tādus klimata pārmaiņu tematus kā vidējās globālās temperatūras paaugstināšanās cēloņi un sekas vai kā klimata pārmaiņas rada tādas dabas katastrofas kā cunami un tropiskie cikloni. Bioloģijas stundās varētu aplūkot ne tikai vīrusu un slimību šūnu izpēti, bet arī sociālos faktorus, kas ļauj tiem attīstīties, piemēram, nepietiekama piekļuve medikamentiem un izglītībai. IAM ir ideāls filtrs, ar kuru var paplašināt un bagātināt nodarbību plānus. Palieliniet iesaistīšanos klasē, parādot mācību priekšmetu, ko jūsu skolēni apgūst, ietekmi reālajā pasaulē.

5. Tie ir vērtīgs izglītības avots.

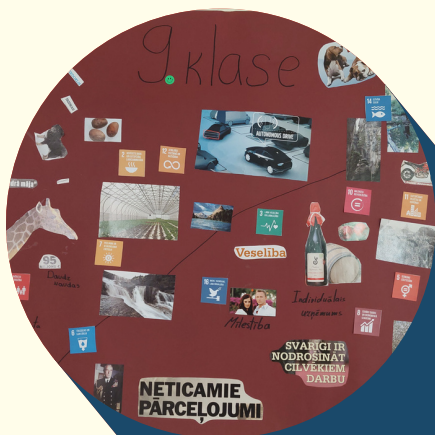
Nevajadzētu aizmirst, cik daudz pētījumu un informācijas ir iekļauts katrā no IAM. Apvienoto Nāciju Organizācija ir ieguvusi un apkopojusi svarīgu informāciju par katru mērķi vienuviet.

6. Tie pievērš uzmanību diskusijai klasē.

Kā liecina IAM, pat nelielu izmaiņu veikšanai var būt liela ietekme uz pasauli. Nodrošinot, ka mērķi ir konkrēti, izmērāmi, sasniedzami, reāli un savlaicīgi, tos var izmantot, lai koncentrētos uz diskusijām klasē.

7. Tie atbilst mācību programmai.

Ir vērts uzsvērt, IAM ir cieši saistīti ar mūsdienu mācību programmu. Tie aptver ievērojamu tradicionālo akadēmisko priekšmetu klāstu, piemēram, ģeogrāfiju, bioloģiju, sociālās zinātnes, politiku, ekonomiku un citus.

IAM IESAISTĪTAJĀS VALSTĪS: BULGĀRIJA

Ilgtspējīga attīstība ir Bulgārijas prioritāte gan valsts, gan starptautiskā mērogā. Mēs uzsveram trīs ilgtspējīgas attīstības dimensijas — ekonomisko, sociālo un vides.

Mūsu politikas pamatā ir tādi principi kā cilvēktiesības, dzimumu līdztiesība un iekļaušana, koncentrējoties uz marginalizētām grupām, tostarp personām ar invaliditāti, neaizsargātām kopienām, romiem, jauniešiem, vecāka gadagājuma cilvēkiem un nelabvēlīgā situācijā esošiem bērniem.

Bulgārija izceļas ar dzimumu dažādību, kur 27% sieviešu strādā IT nozarē un 53% sieviešu zinātnē un inženierzinātnēs. Mēs aktīvi strādājam, lai samazinātu vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirības un cīnītos pret vardarbību dzimuma dēļ.

Mēs stingri iestājamies par bērnu tiesībām un jaunatnes iespēju palielināšanu ar ANO Jaunatnes delegātu programmu kopš 2007. gada.

Attiecībā uz atjaunojamo enerģiju mēs esam sasnieguši 20,53% un plānojam sasniegt 27% līdz 2030. gadam.

Dati ir ļoti svarīgi progresa mērīšanai, un kā ES dalībvalsts Bulgārija atbilst ES IAM mērķiem. Izaicinājumi ietver demogrāfisko tendenču, nabadzības, nevienlīdzības un izglītības risināšanu.

2022. gadā pieņemām Nacionālo attīstības programmu BULGĀRIJA 2030, koncentrējoties uz ekonomikas attīstību, demogrāfisko izaugsmi un nevienlīdzības mazināšanu. Šajā programmā ir iekļautas 13 nacionālās prioritātes piecās attīstības jomās, kas ir tieši saistītas ar IAM, atspoguļojot mūsu visas valdības pieeju un atzīstot IAM savstarpējo saistību.

IAM PROGRAMMĀ IESAISTĪTAJĀS VALSTĪS: LATVIJA

Kvalitatīva izglītība (SDG 4) nepārtraukti uzlabojas. Tiek veikti ieguldījumi pētniecībā un attīstībā, transporta un mājokļu infrastruktūrā (SDG 9). Kopā šīm iniciatīvām ir pozitīva ietekme uz ekonomiku un nodarbinātību (SDG 8). Tajā pašā laikā nav panākts pietiekams progress nevienlīdzības mazināšanā (SDG 10), un pieaug vecākās paaudzes nabadzības risks (SDG 1). Aktīvi nodarbinātības pasākumi (SDG 8), izglītības reformas (SDG 4) un strukturālās reformas minimālo ienākumu sistēmā (SDG 1) uzlabos situāciju jaunākajās paaudzēs un mazinās nabadzības dziļumu. Veselības uzlabošana (SDG 3), izmantojot veselības aprūpes sistēmu, tai skaitā valsts sektora medicīnas darbinieku algu paaugstināšana. Nākamie soļi ietver veselības aprūpes efektivitātes, operativitātes un profilakses veicināšanu.

IAM PROGRAMMĀ IESAISTĪTAJĀS VALSTĪS: LATVIJA

Lielākajā daļā dzimumu līdztiesības (SDG 5) ir vērojams stabils progress, tomēr pieaugoša atšķirība starp vīriešu un sieviešu algām ir satraucoša.

Ir sperti nozīmīgi soļi SDG 11, tostarp administratīvi teritoriālā reforma, kas samazināja pašvaldību skaitu.

Ūdens kvalitāte (SDG 6, SDG 14) Latvijā ir apmierinoša, bet starptautiska sadarbība ir būtiska, lai samazinātu Baltijas jūras eitrofikācijas līmeni. Attiecībā uz klimatu ir svarīgi virzīties uz priekšu saistībā ar SDG 13, SDG 7 un SDG 12, lai izpildītu 2030. gada klimata saistības, un līdz 2050. gadam izstrādāt risinājumus siltumnīcefekta gāzu emisijām līdz nullei, vienlaikus nodrošinot, ka mājsaimniecības ar zemiem ienākumiem netiek nesamērīgi ietekmētas.

IAM IESAISTĪTAJĀS VALSTĪS: NĪDERLANDE

Nīderlande ir identificējusi sešus galvenos izaicinājumus: risināt klimata pārmaiņas, uzlabot lauksaimniecības un pārtikas sistēmas, veicināt aprites ekonomiku, nodrošināt labklājību, veicināt iekļaušanu un uzņemties atbildību pasaulē. Valdība ir ieviesusi jaunu politiku, lai risinātu šīs problēmas, piemēram, klimata un aprites ekonomikas politiku.

Politikas veidotāji tagad apsver nākamo paaudžu un globālās sabiedrības labklājību. Sadarbība, iekļaušana un uzticēšanās ir būtiska, lai risinātu šīs problēmas, cenšoties stiprināt demokrātiju, veicināt vienlīdzīgas iespējas un apkarot diskrimināciju.

Lai paātrinātu progresu, ir nepieciešama labāka koordinācija, izmaiņas ražošanas un patēriņa veidos, kā arī atbalsts ilgtspējīgiem uzņēmējdarbības modeļiem. Jaunieši ir noraizējušies par savu nākotni, jo īpaši saistībā ar klimata pārmaiņām, savukārt cilvēktiesības un ilgtspējīgas attīstības mērķi ir cieši saistīti, koncentrējoties uz nabadzību, dzimumu līdztiesību, veselības aprūpi un mājokļiem Nīderlandē. Noslēgumā Nīderlande uzsver, cik svarīgi ir sadarboties dažādās nozarēs un organizācijās, lai veicinātu IAM, jo īpaši krīzes laikā.

IAM IESAISTĪTAJĀS VALSTĪS: SPĀNIJA

Kopš 2030. gada darba kārtības un IAM pieņemšanas 2015. gadā Spānija ir iekļāvusi tos savā valsts politikā, veidojot Ilgtspējīgas attīstības padomi. Ekstremadurā reģionālā valdība un pašvaldības rīkojas saskaņā ar IAM, tā rezultātā Kaseresas pilsēta ir atzīta par ilgtspējīgāko pilsētu atjaunojamās enerģijas jomā.

2023. gadā Spānija uzlaboja savu globālo IAM rangū, tagad ieņemot 16. vietu, kas ir par sešām vietām vairāk nekā 2021. gadā, parādot nepārtrauktas uzlabošanas tendenci. Tomēr joprojām ir problēmas saistībā ar 2., 8., 12., 13., 14. un 17. IAM. "Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2023. gada progresa ziņojumā" ir atzīmēts progress, taču uzsvērts, ka nākamajos gados ir jāveic turpmāki centieni.

Reģionālā līmenī Ekstremadurai ir jāizstrādā sava IAM īstenošanas stratēģija un starpresoru koordinācijas mehānismi. Šie pasākumi ir ļoti svarīgi, lai risinātu tādas problēmas kā iedzīvotāju skaita samazināšanās laukos, darba vietu radīšana un sociālā nevienlīdzība.

KAS IR SUPERVAROŅU (SUPERHEROES) PROGRAMMA?

Izglītības iniciatīva, kuras mērķis ir sniegt iespējas jauniešiem vecumā no 12 līdz 16 gadiem. Programmas mērķis ir palielināt izpratni par kritiskiem vides un sociālajiem jautājumiem, vienlaikus attīstot būtiskas prasmes aktīvai pilsonībai un problēmu risināšanai. Kā liecina e-grāmata, šajās nodarbībās skolēni izpētīs ilgtspējīgas attīstības mērķus (IAM) un atklās veidus, kā tos radoši sasniegt.

Programma SUPERHEROES ir sadalīta četrās galvenajās tēmās, un tās mērķis ir veicināt kritisko domāšanu, inovācijas un iesaistīšanos.

Mūsu pirmajā tematā “Izpratne par ilgtspējīgas attīstības mērķiem” studenti tiks iepazīstināti ar IAM un to globālo nozīmi. Viņi iesaistīsies pārdomas rosinošās diskusijās, kas viņiem palīdzēs saistīt IAM ar savu dzīvi un kopienām.

Otrajā tematā “Prāta vētra par vietējiem ilgtspējīgas attīstības mērķiem” skolēni izmantos savas radošās domāšanas spējas, lai rastu risinājumus vietējām problēmām, kas saistītas ar IAM. Viņi arī identificēs potenciālās ieinteresētās personas, kas var sniegt ieguldījumu šo izaicinājumu risināšanā.

Trešais temats “Izaicinājuma prezentēšana un tā augšupielāde” ir vērsts uz efektīvu stāstu stāstīšanu. Studenti iemācīsies informēt par izaicinājumiem un risinājumiem, ko viņi ir identificējuši, izmantojot pārlicinošus stāstījumus. Viņu darbi tiks augšupielādēti SU... formā <https://app.localsuperheroes.com/> lai izplatīšanai.

Noslēguma tēmā “Domāšana par risinājumiem un to pārbaude” studenti pievērsīs uzmanību praktiskiem risinājumiem. Viņi domās kritiski, pilnveidos savas idejas, pamatojoties uz atsauksmēm, un , ja būs iespējams, varēs pat pārbaudīt savus risinājumus vietējās organizācijās.

Uzsākot šo izglītojošo ceļojumu, mēs arī nodrošinām jūs ar vērtīgiem resursiem, lai uzlabotu jūsu pieredzi:

Pielikums A: Noderīgas saites un materiāli

Pielikums B: Prāta vētras idejas

Pielikums C: Klausīšanās un atgriezeniskās saites prasmes

Programma SUPERHEROES ir paredzēta, lai nodrošinātu jaunos audzēkņus ar prasmēm un zināšanām, kas viņiem nepieciešamas, lai kļūtu par aktīviem pārmaiņu aģentiem pasaulē, kurā vides un sociālo jautājumu risināšana ir ārkārtīgi svarīga. Šajās nodarbībās skolēni iegūs dziļāku izpratni par globālajiem izaicinājumiem un attīstīs pārliecību un radošumu, lai veicinātu ilgtspējīgāku nākotni. Pievienojieties mums šajā izglītojošā ceļojumā, lai atraisītu mūsu nākotnes supervaroņu potenciālu!

KĀ TAPA SUPERHEROES PROGRAMMA?

Projekta partneri izstrādāja katrs vienu tematu, to aprobēja starptautiskās sanāksmes laikā Latvijā, lai veiksmīgu testētu to jau kopā ar skolēniem mācību vizītes Kaseresas pilsētā Spānijā. 3 dienu laikā skolotāji kopā ar skolēniem izstaigāja programmu un ļāva viņiem strādāt. Pēc šiem testiem programmu bija iespējams pielāgot un padarīt to vēl labāku. Īsu kopsavilkumu par mācību vizīti varat atrast E-grāmatas 23.-24.lpp.

Pēc mācību vizītes kopsavilkuma var atrast pārskatu par katru programmas tematu, ar skolotāju un studentu pieredzi, kad viņi to testēja savās nodarbībās. Pēc šiem testiem projekta partneri veica dažas izmaiņas programmā, lai izveidotu galīgo versiju, kuru varat atrast vietnē localsuperheroes.eu.

Ja vēlaties iegūt vairāk informācijas par programmu, apmācībām vai jebko, kas saistīts ar projektu SUPERHEROES, laipni lūdzam sazināties ar kādu no partneriem.

MĀCĪBU VIZĪTE KASERESĀ, SPĀNIJĀ

2023. gada 12., 13. un 14. aprīlī 24 skolēni, 7 skolotāji un 5 treneri no Latvijas, Bulgārijas, Spānijas un Nīderlandes pulcējās Kasesesā, Spānijā, lai pārbaudītu SUPERHEROES materiālus. Īpaši skolēniem šis bija liels piedzīvojums, un vēl īpašāks tiem, kuri ārzemēs vēl nebija bijuši!

Programma testēšana bija ļoti veiksmīga, tā palīdzēja partnerībai izveidot labāku programmu un ir labs veids, kā ļaut studentiem no dažādām valstīm sazināties. Ja jūsu skola ir apmaiņas programma, partnerība cer, ka tajā varēsiet integrēt SUPERVAROŅUS. Studenti ir vairāk gatavi sazināties ar citiem platformā, ja viņi ir tikušies iepriekš.

MĀCĪBU VIZĪTE KASERESĀ

1. diena: Apmācība sākās ar ledus laušanas aktivitāti, kas palīdzēja dalībniekiem no dažādām vidēm sazināties. Pēc tam skolēni dalījās savās vīzijās par 2030. gadu, savienojot personīgos mērķus ar ilgtspējīgas attīstības mērķiem. Pēcpusdienā pilsētas izpētes ekskursija Kaseresā ļāva studentiem identificēt vietējās problēmas, kas saistītas ar IAM, fotografējot vai filmējot video, kas dokumentē šīs problēmas, vēlāk kopīgojot sociālajos medijos.

2. diena: dalībnieki apmeklēja stāstu darbnīcu, lai uzlabotu savas komunikācijas prasmes, un strādāja valstu grupās, lai radītu stāstus, kuros bija iekļauti “slēptie” IAM. Vēlāk dienas gaitā viņi atrada iedvesmojošus mākslas un vēstures priekšmetus, piemēram, vienradža statuju un muzeja priekšmetus.

3. diena: Apmācība noslēdzās ar to, ka dalībnieki grupai prezentēja savus stāstus un piedāvātos risinājumus, veicinot diskusijas un iespējamo sadarbību risinājumu meklēšanā. Diena noslēdzās ar pārdomām par apmācību pieredzi, kas raksturota kā informatīva, patīkama un spraiga.

1. TEMATS: KAS IR ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS MĒRĶI?

Nodarbību plāna 5. lappusē jūs atradīsit pirmo tematu:
“Kas ir ilgtspējīgas attīstības mērķi?”

Paredzamie mācību rezultāti ir:

- studenti spēj izprast 17 ilgtspējīgas attīstības mērķus;
- skolēni zina, kā atrast saikni/attiecības starp IAM un savu dzīvi;
- studenti spēj diskutēt par IAM.

Šo nodarbību laikā kopā ar skolēniem varat veikt šādas aktivitātes:

- Iedomājieties dzīvi 2030./2035.gadā
- Izveidojiet plakātu vai virtuālu plakātu
- Atrrodiet IAM savā turpmākajā dzīvē
- Pārrunājiet IAM nozīmi jūsu dzīvē

PIEREDZE AR SUPERVAROŅU, ĪSTENOŠANU: 1. TEMATS

Studenti

BG — "Mums ir jāizpēta interesantas tēmas, jāstrādā kopā kā komandai un jādalās ar savām lieliskajām idejām. Tas viss ir saistīts ar radošumu, interaktīvām un lieliskām diskusijām, kurās varam dalīties savās domās un piemēros."

LV - "Sākumā bija grūti saistīt IAM ar savu nākotni, bet bija jautri iedomāties, ka viss var būt labāks, veselīgāks un laimīgāks."

NL - "Mums bija jādomā par to, kādu mēs vēlamies mūsu dzīvi 2030. gadā, un tad mēs uzzinājām par 17 IAM un sasaistījām tos ar mūsu sapņiem 2030. gadā."

ES - "Bija interesanti dzirdēt dažādus viedokļus par ilgtspējīgas attīstības mērķiem un kuri mērķi mums ir svarīgāki par citiem."

Skolotāji

BG — "Skolēniem (14 gadus veciem) tas šķiet nedaudz mulsoši un satraucoši sākumā, kad viņi tiek iepazīstināti ar tematu. Tas var kļūt par nedaudz laiktelpīgāku pieredzi, nekā gaidīts, taču ar skaidru un vizualizētu IAM skaidrojumu viņi ātri izveido saikni ar reālo dzīvi."

LV - "Skolēniem (14 gadi) ir vajadzīga palīdzība, lai atrastu savas dzīves svarīgākās tēmas."

NL - "Tas bija jautrs un saistošs vingrinājums skolēniem, lai viņi varētu domāt par savu nākotni un pēc tam uzzināt par ilgtspējīgas attīstības mērķiem, kurus viņi pēc tam saistīja ar to, ko bija izdomājuši. Tas ir jautrs un radošs veids, kā padarīt priekšmetu saistošu skolēniem."

ES - "Ar vidi, klimata pārmaiņām, bet arī iekļaušanu un daudzveidību saistīti jautājumi ir lietas, kas satrauc skolēnus, diskusija par IAM un viņu prioritāšu apspriešana un atklāšana saistībā ar IAM bija ļoti bagātinoša."

2. TEMATS: PRĀTA VĒTRA PAR VIETĒJIEM IAM

Nodarbību plāna 8. lappusē atradīsi otro tematu: “Prāta vētra par vietējiem SDG”.

Paredzami mācību rezultāti ir:

- Skolēni zina, kā rīkot prāta vētru;
- Studenti spēj veicināt radošo domāšanu un laterālo domāšanu;
- Studenti var strādāt kopā;
- Studenti saprot, kā identificēt (potenciālās) ieinteresētās puses.

Šo nodarbību laikā kopā ar skolēniem varat veikt šādas aktivitātes:

- Izveidojiet pusesiju, lai apspriestu vietējās problēmas saistībā ar ilgtspējīgas attīstības mērķiem.
- Studenti apspriež vietējos IAM no prāta vētras sesijas.
- Studenti nāk klajā ar iespējamām ieinteresētajām pusēm, kas varētu palīdzēt ar savu pieredzi, zināšanām, sakariem, strādājot ar izvēlēto izaicinājumu.

PIEREDZE AR SUPERVARONIEM:

2. TEMATS

Studenti

BG — “Prāta vētra mums parādīja, ka, saliekot prātus, nav nekādu ierobežojumu apbrīnojamajām idejām, ar kurām varam nākt klajā. Un ir tik jautri redzēt, ko mēs varam sasniegt, strādājot kā komanda.

LV - “Vietējo izaicinājumu vai SDG atrašana, ko mēs faktiski varam mainīt, var būt nedaudz grūta, taču esam ievērojuši, ka 3. un 12 IAM (laba veselība un labklājība un atbildīgs patēriņš un ražošana) ir tie, kas mums šķiet visatbilstošākie.”

NL - “Mums, studentiem, bija tik jautri iztēloties savu dzīvi 2030. gadā!”

ES — “Ir vairāki svarīgi jautājumi, kas saistīti ar IAM vietējā līmenī, galvenokārt saistīti ar vides jautājumiem (piemēram, kalnrūpniecības projekts), taču arī tas, ka reģions ir viens no nabadzīgākajiem, prāta vētru padarīja ļoti “tuvu mājām”.

Skolotāji

BG - “Lai gan, veicot šo metodoloģijas daļu, stundā var kļūt pārāk skaļš, šāda veida vingrinājumi izrādās patiešām noderīgi un iemāca skolēniem ļoti efektīvu tehniku, ko var izmantot dažādiem mērķiem.”

LV - “Skolotājiem jau laicīgi jādomā par iespējamiem IAM vietējiem izaicinājumiem, jārunā ar vietējo pašvaldību vai skolas administrāciju, lai uzzinātu viņu viedokli. Tas palīdz skolēniem virzīties uz priekšu mazliet ātrāk.”

NL - “Kad skolēni spēja aptvert idejas savā apkārtnē, viņiem radās dažas patiešām brīnišķīgas idejas.”

ES - “IAM saistīšana ar reāliem jautājumiem vietējā līmenī palielināja skolēnu motivāciju mācīties, un viņi kļuva aktīvāki savā mācību procesā.”

3. TEMATS: KĀ PREZENTĒT IZAICINĀJUMU ĀRVALSTU STUDENTIEM UN AUGŠUPIELĀDĒT TO

Nodarbību plāna 12. lappusē atradīsi trešo tematu:

“Kā prezentēt izaicinājumu ārvalstu studentiem un augšupielādēt to”

Paredzamie mācību rezultāti ir:

- Studenti sapratīs, kā veidot jēgpilnus stāstus;
- Studenti sapratīs, kā pielietot stāstīšanas tehnikas;
- Skolēni būs pilnveidojuši savas rakstiskās komunikācijas prasmes.

Šo nodarbību laikā kopā ar skolēniem varat veikt šādas aktivitātes:

- Izveidojiet sižetu vēstījumam, izmantojot stāstīšanas metodes.
- Uzrakstiet savu stāstu atbilstoši auditorijai.
- Augšupielādējiet izaicinājumu(-us) SUPERHEROES platformā <https://app.localsuperheroes.eu/>.

PIEREDZE AR SUPERVAROŅIEM:

3. TEMATS

Studenti

BG - "Platforma bija viegli lietojama un saprotami izveidota."

LV - "Teikumu sākumā esošās frāzes patiešām palīdz jums izveidot savu stāstu, lai to skaidri parādītu citiem skolēniem."

NL - "Mums ļoti patika rakstīt savu stāstu, un tad mums bija jādoma, kā mēs to prezentēsim. Mēs visi izveidojām ļoti radošus videoklipus un skatījāmies tos kopā un uzzinājām par mūsu klases biedru IAM izaicinājumiem."

ES - "Bija patiešām jautri domāt par stāstu, kas saistīts ar izaicinājumu, pie kura strādājām, stundās izmantojām stāstu par supervaroņiem, mēs patiešām varējām izveidot savus varoņus."

Skolotāji

BG - "Skolēni nesaskārās ar problēmām, augšupielādējot savus problēmstāstus, lai gan bija nepieciešams neliels skaidrojums par atsevišķu vārdu nozīmi angļu valodā."

LV - "Mūsu klase (18 skolēni) tika sadalīta 5 grupās, lai skatītos uz vienu un to pašu izaicinājumu no ieinteresēto pušu (pašvaldība, iedzīvotāji, atkritumu apsaimniekotāji) skatupunkta. Tāpēc viņi izdomāja 5 stāstus. Jo konkrētāks izaicinājums, tuvāks skolēnu videi, jo vieglāk ir sacerēt stāstu."

NL - "Studentiem ļoti patika rakstīt savus stāstus. Viņi varēja ļoti radoši izklāstīt savus izaicinājumus saistībā ar vietējiem ilgtspējīgas attīstības mērķiem. Mēs mudinājām studentus meklēt risinājumus savā vidē."

ES - "Stāstīšanas aktivitāte patiesi saistīja ar skolēniem, padarīja saistošu domāšanu par to, kā komunicēt viņu izaicinājumu un risinājumu. Bija pārsteidzoši redzēt, cik radoši bija daži stāsti."

4. TEMATS: PADOMĀJIET PAR RISINĀJUMIEM, PĀRBAUDIET SAVU RISINĀJUMU

Nodarbību plāna 17. lappusē atradīsī ceturto tematu: “Domā par risinājumiem, pārbaudi savu risinājumu”

Paredzamie mācību rezultāti ir:

- Studentiem ir izpratne par risinājumu domāšanu;
- Studenti saprot, kā pārbaudīt šos risinājumus;
- Studenti saprot, kā kontaktēties ar organizācijām.

Šo nodarbību laikā kopā ar skolēniem varat veikt šādas aktivitātes:

- Atkārtoti izmantojiet prāta vētras sesiju, lai domātu par risinājumiem;
- Izmēģiniet risinājumu organizācijā vai vismaz piedāvājjiet ideju organizācijai;
- Augšupielādējiet risinājumus platformā.

PIEREDZE AR SUPERVAROŅIEM:

4. TEMATS

Studenti

BG - "Mēs apspriedām izaicinājumus savās komandās, paplašinājām sarunu līdzu mūsu mājās un vienaudžu grupām mājasdarbu veikšanai, un galu galā klasē mēs identificējām un augšupielādējām platformā labākos ieteikumus."

LV - "Risinājumu meklēšana izaicinājumam var būt sarežģīta, jo tas prasa ne tikai mainīt savu uzvedību un ieradumus, bet arī iepazīstināt ar saviem priekšlikumiem pieaugušos."

NL - "Mēs devāmies mājās un pēc tam runājām ar savām ģimenēm par to, ko esam iemācījušies un kādu izaicinājumu esam izvēlējušies savā grupā, lai mēs varētu kopīgi izdomāt iespējamus risinājumus un vai viņi zina kādu, kas varētu palīdzēt."

ES - "Nebija tik viegli izdomāt risinājumus, mums vajadzēja ļoti labi pārdomāt izaicinājumu un saprast, kas ir problēma. Bija ļoti apmainīties idejām ar kursa biedriem, jo tas palīdzēja rast risinājumus."

Skolotāji

BG - "Process sākās klasē, bet paplašinājās līdz skolēnu mājās un kopienām, ļaujot dziļāk izprast IAM izaicinājumus un iegūt vairāk risinājumu ideju. Studentiem ir aktīvi jāiesaistās un jāraugās uz izmaiņām platformā un jauniem pievienotiem izaicinājumiem."

LV - "Skolēni var nākt klajā ar interesantiem risinājumiem, bet dažkārt nereālistiskiem un pārāk plašiem, bet katra risinājuma apspriešanas procesā grupās viņi paši sapratīs savas kļūdas."

NL - "Bija patiešām patīkami redzēt, ka skolēni pārrunāja savus izaicinājumus mājās un tādējādi vairāk cilvēku uzzināja par ilgtspējīgas attīstības mērķiem un lika viņu ģimenēm domāt par iespējamiem risinājumiem, ar ko viņi pēc tam varētu iepazīstināt savus vienaudžus."

ES - "Lai gan sākotnēji studenti nedaudz cīnījās ar risinājuma atrašanu, diskusijas grupās un dalīšanās ar idejām palīdzēja viņiem atvērt acis uz dažādiem risinājumiem. Kā skolotājam man ir jāpārlicinās, ka mani skolēni ļoti saprot izvēlēto izaicinājumu un ir to pareizi analizējuši."

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

VAIRĀK INFORMĀCIJAS PAR PROJEKTU VAR ATRAST:

www.localsuperheroes.eu

www.app.localsuperheroes.eu

IZBAUDI SUPERHEROES (SUPERVARONI) PROGRAMMU!

